

Попушой Людмила Юліанівна

старший слідчий з особливо важливих справ слідчого відділу
ГУ ДФС у Житомирській області
ya.melyda@gmail.com

Лещук Віктор Пилипович

д.е.н., професор кафедри
фінансового менеджменту та страхування ТНЕУ

ФОРМУВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ ДОХОДІВ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ

У процесі формування та використання місцевих бюджетів реалізуються пріоритетні завдання соціально-економічного розвитку, серед яких підвищення рівня доходів населення, забезпечення якості та доступності послуг, забезпечення населення доступним житлом, задоволення потреб усіх споживачів економічно доступними житлово-комунальними послугами, покращення екологічного стану навколишнього середовища. Ці завдання реалізуються через податки, податкові пільги, обсяги та напрями використання коштів, що створює сприятливі умови для розвитку місцевої інфраструктури, розвитку тих видів бізнесу, які мають вирішальне значення для конкретної громади. Роль і значення місцевих бюджетів в економічній системі держави безпосередньо зумовлені типом економічної системи, обраними цілями та пріоритетами суспільного розвитку [1, с. 218].

В основі забезпечення діяльності органів місцевого самоврядування є формування у їх розпорядженні необхідних фінансових ресурсів, тобто сукупності коштів, що формують у процесі розподілу валового внутрішнього продукту і спрямовують на економічний і соціальний розвиток [2, с. 51].

Провідне місце у складі фінансових ресурсів займають доходи місцевих бюджетів – це коштів, що надходять у постійне користування на безповоротній основі і забезпечують стабільність бюджету та фінансування його видатків [3, с. 47]. Система формування доходів місцевих бюджетів – це сукупність грошово-економічних відносин суспільства, що забезпечують формування, розподіл і використання фінансових ресурсів на регіональному рівні та оптимальний, ефективний розвиток регіонів за результатами діяльності місцевих органів влади за умов децентралізованого управління. Доходи місцевих бюджетів є

мотивуючим інструментом розвитку країни у цілому та фінансовою основою місцевого самоврядування. тобто це не лише процес акумуляції фінансових ресурсів суспільства, які мобілізуються на відповідній території, а й важливий інструмент елімінування фінансово-економічних ризиків розвитку країни, що особливо актуально в умовах сучасної кризи [4, с. 47].

Формування та використання доходів місцевих бюджетів, повноваження та відповідні функції окремих учасників в рамках цього процесу регламентуються відповідною законодавчою базою, до якої належать конституція України; закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»; бюджетний кодекс України; Податковий кодекс України; щорічні закони України про державний бюджет України; нормативно-правові акти кабінету Міністрів України; нормативно-правові акти органів виконавчої влади; рішення про місцевий бюджет; інші закони, що регулюють бюджетні відносини [5].

Формуванні та використанні місцевих бюджетів доцільно використовувати міжнародний досвід, який свідчить про те, що здатність органів місцевого управління надавати високоякісні соціальні послуги, поліпшувати умови життя своїх громадян, вдосконалювати інфраструктуру та залучати необхідні ресурси, які б відповідали їх потребам, повинна ґрунтуватись на раціональному розподілі видаткових зобов'язань між різними рівнями влади, сильній і надійній базі доходів зі значною часткою власних; оптимальному (за визначеним критерієм) розмірі територіальної громади та раціональному вирішенні питання об'єднання громад, необхідному для досягнення спільних цілей; побудови стратегії розвитку, яка передбачає, визначення громадою першочергових потреб і пріоритетів для мобілізації ресурсів, необхідних для послідовного досягнення цілей розвитку.

Список використаних джерел:

1. Кравченко В.І. Місцеві фінанси України: навч. посібн. / В.І.Кравченко. К.: Київ, 2010. 487 с.
2. Євдокімова М.О. Місцеві фінанси : [навч. посіб.] / М.О. Євдокімова. Х. : ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, 2014. 343 с.
3. Кульчицький М.і. Місцеві фінанси : навч. посіб. / М.І. Кульчицький; вид. 2-е, перероб. та доп. Львів : ЛНУ ім. івана Франка, 2013. 420 с.
4. Бондарук Т.Г. Мельничук І.О. Роль міжбюджетних трансфертів у формуванні доходів місцевих бюджетів України. Статистика України. 2015. №4. с. 46–52.

5. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.

Присяжнюк Наталія Петрівна

Начальник планово-фінансового відділу – головний бухгалтер
Господарського суду Хмельницької області
buh@km.arbitr.gov.ua

ПРАКТИКА ТА ПРОБЛЕМАТИКА ЗАКУПІВЛІ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ

Враховуючи те, що в Україні почав діяти ринок електроенергії, відповідно неприбуткові споживачі (державні установи, комунальні підприємства, навчальні заклади) відтепер можуть самостійно закуповувати електроенергію у будь-якого ліцензованого постачальника.

У квітні 2017 року вступив в дію Закон України «Про ринок електричної енергії» № 2019 [1], який змінив алгоритм закупівель електроенергії. На той час ще не всі положення цього Закону набрали чинності, окремі з них наберуть чинності в грудні 2018 року, а деякі – в 2019 році.

Реформа галузі включає в себе низку кардинальних змін, серед яких і відокремлення функції з розподілу електричної енергії від функцій виробництва, передачі та постачання, тобто створення відповідних окремих юридичних осіб. Положеннями Закону № 2019, а саме пунктом 13 розділу XVII «Прикінцеві та перехідні положення», визначено, що до 11.12.2018 р. існуючі сьогодні енергопостачальні компанії повинні вжити заходів щодо відокремлення оператора системи розподілу від постачання електричної енергії, створюючи відповідні суб'єкти господарювання.

Суб'єкт господарювання не матиме права одночасно здійснювати діяльність з розподілу та постачання електричної енергії. Так, розподіл електричної енергії здійснюватимуть оператори систем розподілу (природні монополії), а постачання електричної енергії споживачам – окремі від операторів систем розподілу юридичні особи – електропостачальники, яких обиратимуть споживачі, за вільними (ринковими) цінами.

Внаслідок чого, створено конкурентний ринок, що дозволить обирати найнижчу ціну і найвигідніші умови, так як постачання електричної